

Анна Маліцька

Будь вільним чи загинь в бою

Причорномор'я

Споконвіку був степ.
Понад ним колосились зірки.
Й розгортались дороги
За сріблом і сіллю.
Коли день поросте
Полиновим суцвіттям гірким
І осяде тривога
Туманом на зілля,

Я вози споряджу
І покину завітчаний дім.
Неозорою ніччю
Поїду за світлом.
Очі втратять межу
Поміж степом та небом, і дим
Стане Шляхом довічним
Над крихітним світом.

В небо висиплю сіль
З безокраїх приморських степів.
Достигатимуть зорі
Та срібно-солоня свобода.
Мандруватиме син.
Він зведе подорожні стовпи

І безверхі собори.
Нащадками роду,

Яких степ сколисав
І сп'янила морська гіркота,
Йтимуть віз мій старий
Та поклик шляхів неозорих.
Я пішов за ним сам,
А коли повернувся в літах,
Він зорив і зорив,
Поки вистачало зору.

Пороги неба

Відпусти у небо мій паперовий літак,
Не тримай мене на землі, де так мало вітру.
Знаю, завтра мене забудуть, як тиху прикрість,
Що не зносить у серці відданих їй світань.
Відпусти. Зійде світлий день, і зійде не раз
На твоє чоло. Й жаліти про це не треба.
Мій літак – тільки перше торкання неба
Несміливим розчерком пінних білявих фраз.
Я не вернусь на землю, поки є крила й шлях.
Відпусти у небо. Я звідти змахну рукою.
Розіб'ється червнєве сонце на квіт левкоїв,
І тоді я розсиплюсь з ним на земні поля.
Якщо будуть хмари, то соняхи моїх крил
Назавжди кресатимуть їх і гаряче жито.
Я хотів, ти знаєш, хотів лиш одного – жити
О незвіданій, о незлітаній цій порі.
За пороги неба! – я випив мої літа,
Розтрощив келих-сонце, вимовчав прикрість світу.
Відпускай. На землі збирається східний вітер.
Відпускай у небо мій паперовий літак.

Канат

Там, де небо мине
Парашутами,
Хмарним подивом,
В тисячі снів сповите,
Ти обнімеш мене?
Прошу тебе.
На півподиху,
На половину миті.
Я – бенгальський вогонь
У твоєму дотику.
І я мрію лиш
Віддати себе всього
За твої півподиху,
Сплескіт віями,
Сміх у райдужках синіх.
Поки нас ще трима
Цей канат високо
Над залюдненим
Світом, де жодному
Серцю тепла нема,
Лиш уяви собі,
Що ми любимо
Справді одне одного.
На півподиху.
На половину миті.

* * *

Не стане блискавок червня твоєму небу.
Ми все забрали. Будь вільним – чи згинь в бою.
Знай: коли я горів – горів лиш заради тебе,
Коли я став попелом – він впав у землю твою.

Годуй її хлібом дітей, що спізнали волю,
Годуй старців, що тужать й тепер за ярмом.
Знай: коли я вмирав – за сліпучим болем
Мені найбільше болів твого серця сором.

Ти скоро забудеш мене, як росу опівдні.
І викинуть стяги, вимочені в крові.
Знай: я любив тебе. І тому лиш гідно
Дивився на смерть, коли ти спала вгорі.

Борись і живи. Будь лагідна своїм дітям,
Безжальна і люта снись своїм ворогам.
Знай: коли день прийде, їх усіх будити
До останнього бою стане моя жага.

І знову злетить твій стяг серед квітів крові,
Здригнуться міста – і кайдани чужі впадуть.
Знай: усе це було в ім'я однієї любові.
Любове, одній тобі – ця майбутня путь.

Дім

Потроху збирався дім, як збирався світ.
Речі наповнив зміст, як світання – хмари.
В кожного – такий самий сервіз. Тільки цей от – свій.
І був тут ще з дитинства (здавалось, марно).

У всіх є ці книги, але не малюнок полиць
І сенси, які тримаються за сторінками
Поміж сухих орхідей – та наших минулих лиць,
Застиглих у фоторамках. Ми не звикали

Називати це домом. Для нас він тут був завжди.
Квартира дитинства. Світло із коридору,

Що проводжало до ліфту наші ще сонні сліди.
Балкон, за яким щороку щербився краєць моря.

Нас вчили цінити щемливу пам'ять усіх речей,
Дбати про півстолітні сукні, прикраси, квіти.
Ми мали й місця для нових, адже час тече,
Кожний хотів додати своє щось до цього світу.

Тут будуть радісні спогади й теплі сни,
Навіть тоді, коли я поїду до дому нового.
Мій дім збирався, як рідний маленький світ.
Чи маю прощати, що нині боюсь за нього?

